

ORIZONT 2020 – Programul cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare (2014-2020)

http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=h2020-documents

Prioritățile Programului ORIZONT-2020 expuse în Proiectul DECIZIEI

CONSILIULUI EUROPEI de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020).

Informația este pregătită de Centrul Proiecte Internaționale al Academiei de Științe a Moldovei

PROIECT

I. EXCELENȚA ȘTIINȚIFICĂ:

3. Acțiunile Marie Curie

3.1. Stimularea de noi competențe prin formarea inițială de nivel excelent a cercetătorilor

Europa are nevoie de o bază solidă și creativă de resurse umane, caracterizată de mobilitate între țări și sectoare, deținând combinația adecvată de competențe necesare pentru a inova și a transforma cunoștințele și ideile în produse și servicii în beneficiul economic și social al Uniunii. Acest lucru va fi realizat în special prin structurarea și consolidarea excelenței într-o mare parte a formării inițiale a cercetătorilor debutanți și a candidaților la doctorat din statele membre și din țările asociate. Prin înzestrarea cercetătorilor debutanți cu o diversitate de competențe care să le permită să facă față provocărilor prezente și viitoare, următoarea generație de cercetători va beneficia de îmbunătățirea perspectivelor de carieră în sectorul public și în cel privat, ceea ce va contribui, de asemenea, la creșterea interesului tinerilor pentru carierele de cercetare.

Acțiunea va fi pusă în aplicare prin intermediul sprijinului acordat programelor de formare în domeniul cercetării selectate prin concurs la nivelul Uniunii, realizate de parteneriate între universități, institute de cercetare, întreprinderi, IMM-uri și alți agenți socioeconomiци din diferite țări din Europa și din afara acesteia. Instituțiile individuale în măsură să furnizeze un mediu la fel de fertil vor fi, de asemenea, sprijinite. Flexibilitatea în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor va fi necesară pentru a răspunde unor necesități diferite. Frecvent, parteneriatele de succes vor lua forma unor rețele de formare în domeniul cercetării sau a unor doctorate industriale, în timp ce instituțiile individuale se vor implica în programe de doctorat inovatoare. În acest cadru, se preconizează să se acorde sprijin celor mai buni cercetători debutanți, pentru a le permite să participe la aceste programe de excelență.

Aceste programe de formare vor viza dezvoltarea și extinderea unor competențe-cheie din domeniul cercetării, cultivând creativitatea, perspectiva antreprenorială și competențele inovatoare necesare care să răspundă necesităților viitoare ale pieței muncii. De asemenea, programele vor oferi formare în ceea ce privește competențele transferabile, precum munca de echipă, asumarea de riscuri, gestionarea proiectelor, standardizarea, spiritul antreprenorial, etica, DPI, comunicarea și activitățile de informare a societății, care sunt esențiale pentru generarea, dezvoltarea, comercializarea și difuzarea inovațiilor.

3.2. Cultivarea excelenței prin intermediul mobilității transfrontaliere și intersectoriale

Este necesar ca Europa să fie atractivă pentru cei mai buni cercetători din Europa și din afara acesteia. Acest lucru se va realiza în special sprijinind crearea unor perspective profesionale atractive pentru cercetătorii cu experiență, atât în sectorul public, cât și în cel privat, și încurajându-le mobilitatea între țări, sectoare și discipline, pentru a stimula potențialul lor creativ

și inovator. Se va acorda finanțare celor mai buni sau mai promițători cercetători cu experiență, indiferent de naționalitatea lor, care doresc să-și dezvolte competențele printr-o experiență de mobilitate transnațională sau internațională. Cercetătorii pot beneficia de sprijin în orice etapă a carierei, fiind vizați inclusiv cei mai tineri cercetători, imediat după finalizarea doctoratului sau după o încheierea unei experiențe echivalente. Acești cercetători vor beneficia de finanțare cu condiția de a se muta dintr-o țară în alta pentru a-și extinde sau a-și aprofunda competențele în cadrul unor universități, institute de cercetare, întreprinderi, IMM-uri sau al altor agenți socioeconomiци la alegerea lor, lucrând la proiecte de cercetare și inovare care corespund propriilor lor necesități și interese. Ei vor fi, de asemenea, încurajați să treacă de la sectorul public la cel privat sau invers, prin efectuarea unor perioade de detașare. Se va acorda sprijin și pentru activități cu normă redusă, pentru a putea lucra în același timp în sectorul public și în cel privat, cu scopul de a încuraja transferul de cunoștințe între sectoare și crearea de întreprinderi. Astfel de oportunități de cercetare vor ajuta cercetătorii promițători să devină pe deplin independenți și vor facilita mobilitatea profesională între sectoarele public și privat. În scopul de a valorifica pe deplin potențialul existent al cercetătorilor, vor fi sprijinite și posibilitățile de a-și relua cariera după o pauză.

3.3. Stimularea inovării prin intermediul schimburilor transversale de cunoștințe

Provocările societale au din ce în ce mai frecvent un caracter mondial, iar colaborările transfrontaliere și intersectoriale sunt esențiale pentru a le face față cu succes. Prin urmare, este deosebit de important să se realizeze schimburi de cunoștințe și idei între cercetare și piață, care nu pot avea loc decât creând legături între persoane. Pentru aceasta, se vor sprijini sisteme flexibile de schimb de personal înalt calificat în domeniul cercetării și inovării între sectoare, țări și discipline. Se va acorda finanțare europeană pentru schimburi pe termen scurt de personal din domeniul cercetării și inovării în cadrul parteneriatelor dintre universități, institute de cercetare, întreprinderi, IMM-uri și alți agenți socioeconomiци din Europa, precum și dintre Europa și țările terțe, pentru a încuraja cooperarea internațională. Finanțarea va fi accesibilă pentru personalul din domeniul cercetării și inovării la orice nivel al carierei, de la nivelul inițial (postuniversitar) la cel mai înalt (conducere), inclusiv pentru personalul administrativ și tehnic.

3.4. Creșterea impactului structural prin cofinanțarea activităților

Sprijinul acordat programelor regionale, naționale sau internaționale pentru ca acestea să promoveze excelența și să difuzeze bunele practici ale acțiunilor Marie Curie în ceea ce privește posibilitățile de mobilitate la nivelul întregii Europe pentru formarea cercetătorilor, dezvoltarea carierei și schimburile de personal vor mări impactul numeric și structural al acțiunilor Marie Curie. Astfel, va crește și atractivitatea centrelor de excelență europene.

Pentru aceasta, se vor cofinanța programe regionale, naționale, private și internaționale, nou create sau existente, pentru a oferi acces la formare internațională, intersectorială și interdisciplinară în domeniul cercetării, precum și posibilități de mobilitate între sectoare pentru cercetători și personalul din domeniul inovării, la orice nivel al carierei. Acest lucru va permite exploatarea sinergiei dintre acțiunile Uniunii și cele realizate la nivel regional și național, reducând fragmentarea în ceea ce privește obiectivele, metodele de evaluare și condițiile de muncă ale cercetătorilor.

3.5. Sprijin specific și acțiuni de politică

Monitorizarea progreselor este esențială pentru a face față acestei provocări. Programul va sprijini elaborarea unor indicatori și analiza datelor referitoare la mobilitatea, competențele și carierele cercetătorilor, pentru a identifica lacunele acțiunilor Marie Curie și a mări impactul acestor acțiuni. Aceste activități vor fi realizate căutând sinergii și asigurând coordonarea strânsă cu acțiunile de sprijin al politicilor privind cercetătorii, angajatorii și finanțatorii acestora,

desfășurate în temeiul obiectivului „Societăți favorabile incluziunii, inovatoare și sigure”. Vor fi finanțate acțiuni specifice pentru a sprijini inițiativele de sensibilizare cu privire la importanța carierei de cercetător și pentru a disemina rezultatele cercetării și inovării susținute prin acțiuni Marie Curie. Pentru a mări în continuare impactul acțiunilor Marie Curie, se va stimula colaborarea în rețea dintre cercetătorii Marie Curie (foști și actuali) prin intermediul unei strategii de servicii pentru foștii participanți. Acestea vor merge de la susținerea unui forum pentru crearea de contacte și schimburile de informații între cercetători, care să permită explorarea posibilităților de colaborare și de angajare, până la organizarea unor evenimente comune și implicarea bursierilor în activități de informare ca ambasadori ai acțiunilor Marie Curie și ai Spațiului european de cercetare.

3.6. Aspecte specifice privind punerea în aplicare

Acțiunile Marie Curie vor fi deschise pentru activitățile de formare și dezvoltare a carierei din toate domeniile cercetării și inovării menționate în tratat, de la cercetarea de bază până la preluarea pe piață și serviciile pentru inovare. Domeniile de cercetare și inovare, precum și sectoarele vor fi alese în mod liber de candidați.

Pentru a beneficia de baza de cunoștințe din întreaga lume, acțiunile Marie Curie vor fi deschise participării cercetătorilor și personalului de inovare, precum și universităților, institutelor de cercetare, întreprinderilor și altor agenți socioeconomi din toate țările, inclusiv din țările terțe, în condițiile definite în Regulamentul (UE) nr. XX/2012 (regulile de participare). În toate activitățile descrise mai sus, se va acorda o atenție deosebită încurajării participării întreprinderilor, în special a IMM-urilor, precum și a altor actori socioeconomi, pentru reușita și impactul acțiunilor Marie Curie. Toate acțiunile Marie Curie promovează colaborarea pe termen lung între instituțiile de învățământ superior, organizațiile de cercetare și sectorul privat, ținând cont de respectarea drepturilor de proprietate intelectuală.

Există posibilitatea, în cazul apariției unor necesități specifice, de a include în program activități specifice unor provocări societale, tipuri de instituții de cercetare și inovare sau zone geografice, pentru a răspunde evoluției cerințelor din Europa în ceea ce privește competențele, formarea în domeniul cercetării, dezvoltarea carierei și schimbul de cunoștințe. Pentru a asigura deschiderea către toate sursele de talent, se vor introduce măsuri pentru a depăși orice distorsiuni ale accesului la granturi, de exemplu prin încurajarea egalității de șanse în cadrul tuturor acțiunilor Marie Curie și prin evaluarea comparativă a participării ambelor sexe. În plus, acțiunile Marie Curie vor ajuta cercetătorii să-și construiască o carieră mai stabilă și să reușească să atingă un echilibru între viața profesională și cea personală, ținând cont de situația lor familială, și vor contribui la facilitarea reluării carierei de cercetare după o pauză. Principiile Cartei europene a cercetătorilor și ale Codului de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, care promovează recrutarea deschisă și condițiile de lucru atractive, vor trebui să fie aprobate și aplicate de către toți participanții care beneficiază de finanțare. Pentru a îmbunătăți difuzarea și angajamentul public, beneficiarilor acțiunilor Marie Curie li se va cere să planifice activități adecvate de informare a publicului general. Acest plan va fi examinat în timpul procesului de evaluare, precum și în cadrul activităților subsecvente proiectului.